

De keuzevoorzetsels

Er zijn in het Duits een paar voorzetsels die soms de 3de naamval en soms de 4de naamval hebben. We noemen deze voorzetsels ook wel de keuzevoorzetsels. Natuurlijk mag je niet zomaar kiezen. Welke naamval je moet kiezen, hangt af van de betekenis van de zin. Het gaat om de volgende voorzetsels:

an	= aan, op
auf	= op
hinter	= achter
in	= in; over; naar
neben	= naast
über	= over; boven
unter	= onder
vor	= voor
zwischen	= tussen

Deze voorzetsels kunnen dus gevolgd worden door een 3de of een 4de naamval. Welke naamval dat moet zijn, hangt af van de betekenis van de zin.

Hoofdregel 1:

- Als je kunt vragen '**waar?**' ('wo?'), dan kies je de **3de naamval**.
- Als je kunt vragen '**waarheen?**' ('wohin?'), dan kies je de **4de naamval**. Bij de **4e naamval** is dus sprake van een **verplaatsing**.

Voorbeeld:

Ich bin in d.. Schule => (**waar** ben ik?) => (3de naamval) => *ich bin in **der** Schule.*

Ich gehe in d.. Schule => (**waarheen** ga ik?) => (4de naamval) => *ich gehe in **die** Schule.*

Hoofdregel 2:

- Als je kunt vragen '**wanneer?**' ('wann?'), dan kies je de 3de naamval na de voorzetsels 'an', 'in' en 'vor'.

Voorbeeld:

Die Ferien beginnen an einem Samstag.
Vor zwei Wochen war ich in Deutschland.

De vakantie begint op een zaterdag
Twee weken geleden was ik in
Duitsland.

In einer Stunde essen wir.

Over een uur eten wij.

Hulpregel in geval van twijfel:

Soms kun je de vragen 'waar?' of 'waarheen?' niet stellen. Denk aan een zin als:
Ik wacht op de bus.

Het lijkt of je bij deze zin de vraag kunt stellen 'waar?', maar dan zou je bedoelen dat je boven op het dak van de bus zit te wachten en dat is natuurlijk onzin. Je bedoelt dat je staat te wachten tot de bus komt. De vraag 'waar?' kun je hier dus niet gebruiken. Als je de vragen van de hoofdregel niet kunt gebruiken, dan geldt de volgende hulpregel:

In geval van twijfel kies je na de voorzetsels 'auf' en 'über' de 4de naamval en na de andere keuzevoorzetsels de 3de naamval.

Let op:

Ook deze voorzetsels kunnen met een volgend lidwoord worden samengevoegd:

an + dem	=>	am	<i>Er wohnt am Marktplatz.</i>
an + das	=>	ans	<i>Sie stellt sich ans Fenster.</i>
in + dem	=>	im	<i>Er ist im Klassenzimmer.</i>
in + das	=>	ins	<i>Sie geht ins Haus.</i>
auf + das	=>	aufs	<i>Er setzt sich aufs Bett.</i>

Leer uit je hoofd:

vor einem Monat....

vor einer Stunde....

an einem Montag....

in dem Moment....

in dem Augenblick

in einem Jahr....

in einer Woche....

in einer Stunde....

een maand **geleden**....

een uur **geleden**....

op een maandag....

op dat ogenblik....

op dat ogenblik....

over een jaar....

over een week....

over een uur....